

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remiss: Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet (SOU 2018:69)

Umeå kommun har av Justitiedepartementet fått möjlighet att yttra sig över remissen Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet (SOU 2018:69)

Umeå kommun ställer sig positiv till innehållet i betänkandet och anser att kriminaliseringen av barnäktenskap är en viktig markering för att barnäktenskap inte accepteras, samt att det värnar om barns rättigheter.

Umeå kommun delar utredningens uppfattning om att de förslagna förändringarna i lagstiftningen kan ge effekter i ett förebyggande syfte och samtidigt fungera som ett verktyg mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv.

En straffbestämmelse om barnäktenskap och en särskild straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv bör införas. Umeå kommun stödjer utredningens förslag, men saknar en analys kring att barnäktenskap och tvångsäktenskap kan ske digitalt, genom så kallade "skypebröllop" och hur dessa kan förhindras.

Ett införande av utreseförbud

Umeå kommun ser positivt på att regleringen kring utreseförbudet inkluderas i lagen om vård av unga (LVU) och att socialnämnden ges möjlighet att besluta om tillfälliga utreseförbud. Vidare ser Umeå kommun positivt på utredningens förslag om nya regler om utfärdande, återkallelse och spärr av pass.

Samverkan mellan myndigheter

Umeå kommun välkomnar samverkansrutiner, samt en övergripande permanent resurs- eller kompetensfunktion med tydligt mandat och uppdrag för att främja arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck genom konkret stöd till berörda myndigheter, kommuner och landsting.

Umeå kommun stödjer även utredningens bedömning att Skolverket och Socialstyrelsen ska beakta behov av tydliga samverkansrutiner. Det är positivt att utredningen lyfter fram skolan som en central plats för alla barn och ungdomar, samt att skolan har en viktig roll som upptäckare, anmälare och i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Umeå kommun vill även belysa att det finns behov av att skapa rutiner kring hur myndigheter kan samverka utan att sekretess blir ett hinder.

Övriga tillägg

I utredningen nämns särreglering av hedersrelaterad brottslighet. Även om detta ligger utanför utredningens uppdrag, så anser individ- och familjenämnden att brottsrubricering av hedersbrott är något som bör utredas vidare.

Umeå kommun ser även att det finns anledning till ytterligare utredning kring medborgarskapsfrågor, gällande att vårdnadshavare har möjlighet att säga upp sina barns svenska medborgarskap och samtidigt behålla sina egna medborgarskap.

I utredningen framgår att det inte är aktuellt med en kriminalisering som ålägger vårdnadshavare ett ansvar att avvärja ett barnäktenskap som han eller hon känner till. Umeå kommun ställer sig frågande till detta.

Umeå kommun ser att information om hedersrelaterad brottslighet i större omfattning kan användas i det förebyggande arbetet. Om statistik och kartläggning ska föras gällande hedersrelaterat brott ser Umeå kommun att Socialstyrelsen bör ta fram direktiv över hur socialtjänsterna ska föra sådan statistik och kartläggning.

Umeå kommun vill även belysa så kallade ”uppfostringsresor” som även detta är ett övergrepp mot barn som begås i hederns namn.

Hans Lindberg (S)
kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
stadsdirektör